

TEN-LA PŌŌL SI N̄MUNSA PI KŌLŌSI NIAA

¹ Mi-na Pŏŏl si ŋaa Yesu Kirisito nan̄zŏŏ Wia si liisa, ari Timoti, la kala naan̄bie, laa chuŏle ma Kŏlŏsi niaa.

² Mi ŋmun̄sɛ teniŋ deen̄ a pipi ma-na Wia niaa si ŋaa naan̄bii-titiiba-la Kirisito teen̄. La Nyimma Wia lahorimŏ ɛ u jan̄ pɛma ɛ a len̄ di ma hon̄ ari yarifiɛlaa.

Pŏŏl lŏlle Wia Kŏlŏsi niaa wiaa

³ Bua-na kala la n̄i chuŏle Wia aa pima, la yie lŏllu, u-na, la Tiina Yesu Kirisito Nyimma,

⁴ bɛɛ wiaa la nia ari ma sɛi Kirisito Yesu niin̄ a cho Wia niaa kala nɛ.

⁵ Maa ŋaa ŋii a tin̄ ma s̄ii yieɛ kialin̄ si pin̄ ma sipaan̄ Wia-jaŋ ɛ.

⁶ Ma nii wiin̄ deen̄ bua-la ma si nii Wia wu-zŏmŏ-la si ŋaa wutitii. Epafiras nɛ bula pima. Wia wu-zŏŋŋŏŏ deen̄ba tin̄ tin̄tin̄-zŏŋŋŏŏ nɛ leree yuge dunia ɛ. Niaa yuga laaba dii, ba pun̄ lere-la ari ba si pun̄ ŋii ma ɛ. Ba pun̄ ŋii ma ɛ a suomi bua-la ɛ ma si jegile nii wu-zŏmŏ-la a sene jin̄ ŋii Wia si pɛma ɛ u lahorimŏ ɛ.

⁷ Ma gunne wiaa deen̄ba Epafiras teen̄ nɛ, la ni-choolii-la si ŋaa la tin̄tinni don̄ŏ Wia tin̄tin̄ŋaa ɛ. U ŋaa Kirisito tin̄tinni-titii nɛ la nyun̄.

⁸ U nε bula pila ari ma si cho dɔŋɔ Wia Diŋ-zɔŋ-la doluŋ lε.

⁹ A lii tapulii-la la si nii wiin deen, la chuɔlε Wia pipima a bi len. Laa sul Wia aa pima duu len di ma sɛnε jin wii-la u sii che di ma ŋaa, a keŋ wu-jimin ari digilin jegilee Wia Diŋ-zɔŋ-la si pima.

¹⁰ U jaŋ len di ma wu-ŋaalaa kala chin Wia wonbiin lε, duu tuɔŋ tɔrε ma nyuŋ a len di ma tin tɪntɪŋ-zɔŋŋɔɔ, tɪntɪŋ-yiriba kala lε, duu keŋ doho, di ma ku jin Wia woruŋ a waa pε.

¹¹ Wia jaŋ pima doluŋ a mage nii u si dolie, di ma wuo keŋ piina ari kenyiri ma tuɔtɔruŋ lε.

¹² Má lɔlle Wia ari u si lenε di maachie ma ma si jaŋ wuo pε dii kialin u si ŋaa bil u niaa lε Wia kuorii-la tuɔŋ.

¹³ U laala Sitaani nisin lε, a keŋla kaa mu hε u bii-chooluŋ kuorii-la lε di u bibenla.

¹⁴ U nε Wia joŋo tin la haacheba chimin a jon la haacheba chela.

Kirisito keŋ doluŋ wii-kala lε

¹⁵ Kirisito nε nage Wia-la nagisin kala kala, nii-la la si bi na. U nε kii kuŋ-kala u si ŋaa.

¹⁶ U lε nε Wia to a ŋaa kuŋ-kuŋ-kala si hε wia nyuŋ ari tinteen, kialin la sii na ari kialin la si bi na kala, a pε Wia bii-zɔŋŋɔɔ ari bii-bɔŋŋɔɔ kala lε. U lε nε u to a ŋaa kiaa kala. Ba hε dime u yirin lε.

¹⁷ U nε laa sipaan hε dime, ka kuŋ-kala-na hε dime. U nii beŋ kiaa kala ba chin ba di-chinaa.

¹⁸ U nε ŋaa nialin si laa Yesu wiaa dii aa hilimi kuhian aa beŋba. Ba nage u yaraa, u nε

ŋaa ba nyuŋ. U ne suomo bil Wia niaa geŋtine, beɛ wiaa u ne ŋaa buŋbuŋ nii-la si laa sipaanj sii suuŋ le nialaa kala si suba le. Nii wiaa u ne keŋ doluŋ wii-kala le.

¹⁹ Wia cho di Yesu nage u-na Wia nagisinj kala kala.

²⁰ U le ne Wia to ba di kuŋ-kala sinj, kialinj si he wia nyuŋ ari kialinj si he tiŋteenj le kala. Bua-la u si suu daa-geɛɛɛ nyuŋ, u chalinj jaase. U chal-la jaasinj ne leŋe Wia ari kialaa kala si he dime tuɔsaa fiele doŋo nyuŋ.

²¹ Ma di Wia siaa fa bi doŋo na a tinj ma wu-boŋo-la ŋaaninj ari ma tuɔbiinj lorunu-la wiaa.

²² Ama leele Wia ŋaa ma duu sinj a tinj Kirisito suuŋ le, duu keŋma kaa ko Wia sipaanj ari tuɔ-pula, duu sima nyaŋ.

²³ Kirisito jaŋ ŋaa ŋla pima, di ma keŋ yarida-la naan le a chinj kpaŋ kpaŋ, aa yiele wialinj ba si ŋmuŋsa Wia teninj tuɔŋ. Ma nii Wia wu-zoŋŋoɔ deenba ba si bula pi niaa leree yuga ne. Mi-na Pɔɔl ma ku ŋaa Wia tiŋtinnaa doŋo aa bul Wia wiaa.

Tiŋtimii-la Pɔɔl si tima pi nialinj si laa Yesu wiaa dii aa hilimi

²⁴ Leele mi tuɔŋ toɔo heɛ-la le mi si na a pima. Heɛ-la jaŋ pe deɛ, ari Kirisito si si mi jaŋ na heɛŋ pi nialinj si laa u wiaa dii aa hilimi. U niaa ŋaa kubala ne, a nage u yaraa si ŋaa kubala ŋii.

²⁵ Mi ku ŋaa ba tiŋtinnu doŋ. Wia ne liisemi di mi tinj tiŋtiminj deenj a pima, di mi bul Wia niinj wiaa kala a pima.

²⁶ Wia niin wiaa fa fáa nɛ. Wia jonɔ faa la naabalimaba tinteenɛ lɛ faafaa kala a ku yi bua deenɛ lɛ. Ama lɛɛɛ Wia jonɔ dage u niaa nɛ.

²⁷ Ba nɛ Wia liise di ba jin wialaa si zomɔ nji kinkeɛ, ka u fa jonɔ faa. Lɛɛɛ u dage ba si mage nji nialaa si bi Juu tinɔaa naa tuɔɔ. Wialin nɛ daga ari Kirisito hɛ ma tuɔɔ lɛ. Nii wiaa maa yiele di ma kpa a u yiri-bal-la Wia-jan lɛ.

²⁸ U wiaa nɛ la bula pipi niaa. Laa kpurise nuu-kala digilaa, aa dage nuu-na kala ari wu-jimii-na kala, di la wuo naa ba waa dɛɛ Kirisito wiaa lɛ.

²⁹ Nii wiaa mi faasa hɛ mi dolun kala a titin, ari Wia si jon u dol-bal-la pimi di mi kaa titin nji.

2

¹ Mii che di ma jin nji mi si hɛ dolun a faasa tima pima a pɛ Wia nialaa si hɛ Laadisiya lɛ, ari Wia nialaa dɔnsun kala ha si bimi naa.

² Mii che di ba keɛ boi-duon a tin chonun si wuo keɛba hɛ dɔɔ, di ba wuo jin wu-faali-la kala kala worun a dɛɛ si tige Kirisito lɛ a laa dii.

³ Wu-jimin kala hɛ u teen nɛ. U dunɔɔ nɛ wuo naa la sɛɛ ku jin wiaa a keɛ wu-jimin.

⁴ Mi bul nji pipima di nuu-kala sí wuo nyisema ari nii-sima.

⁵ Mi tuo ma teen, ama mii biine ma wiaa ari mi hɛ ma teen, aa juɔɛ ma si naa Yesu yarida a chin kpaɔ kpaɔ, a fieɛ ma yaraa.

Mii-zɔɔ-la la si keɛ Kirisito teen

⁶ Ma si seyε ari Yesu Kirisito ne ηaa ma Tiina, má leŋ di wii-na kala ma síi ηaa ε, duu nage ma duu ηaa kubala ne.

⁷ Má leŋ di ma naapoloo suusa juu-u woruŋ, di ma wuo gunne u wiaa woruŋ a wuo chin ma yarida ε, ari ma si gunne ηii di ma ηaa. Má ma pe a faasa lolle Wia woruŋ.

⁸ Ma sí leŋe di nuu-kala yuo diima di ma tou. Baa dagema nuhuobiine wu-jimin, a nyisema ari wialaa si bi bubuɔsaa keŋε. Ba to nuhuobiinee naabalima wenin a dage di-suomuŋ wiaa nialin síi to. Wiaa deenba bi Kirisito teen lia.

⁹ Wia nagisin kala kala he Yesu nuhuobiine yara-la ε ne.

¹⁰ Ma duu si ηaa kubala, ma bi kuŋ-kala cheε ka. U ne kii Wia bii-bɔŋŋɔɔ ari Wia bii-zɔŋŋɔɔ ari Wia tinɔaraa kala. U ne keŋba doluŋ aa beŋba.

¹¹ Ma di Kirisito si ηaa kubala, u naga ari u keru ma penee ne. U bi naga nuhuobiinee kerin. U ne ηaa ma wuo leŋ ma faafaa wu-keŋε-la si bɔmɔ a ta.

¹² Wii-chuɔle liin ba si foma, u naga ma di Kirisito kala ne ba joŋo hugi. Wia dol-bal-la wuo chise Yesu suuŋ ε. A tin ma si laa wiin deen dii, ma duu kala ne sii suuŋ ε.

¹³ Ma faafaa wu-keŋεε ari ma haacheba ne leŋe ma naga ari ma suba. Ama Wia si leŋe Yesu sii suuŋ ε, ma ma keŋ miisin. U joŋ la haacheba kala a chela.

¹⁴ La chei u niin wialaa kala u si ηmuŋsa, ka u bi leŋe la tel. Kirisito si suu daa-geεε nyuŋ

ne kpu wialaa la si n̄aa ta.

15 U liise Sitaani ari Wia bii-bon̄ḡoo kala doluḡ. U ken̄ba muuri ni-dan̄ tuon̄. U si suu daa-ḡēe-la nyuḡ n̄aa u jūōe ba nyuḡ, ari nii-la s̄ii jūōe u ni-yuo-diilee nyuḡ n̄ii.

16 Ma s̄i leḡe di ba bil kisinn̄iḡ pima a tiḡ kudiilee koo ku-nyualaa koo tapulaa le a jon̄ cheeriḡ pima.

17 Kisinn̄iḡ deen̄ba naga ku-la si jan̄ ko daaliimiḡ ne. Ku-la titia ne n̄aa Kirisito.

18 Ma s̄i leḡe di nuu-kala jon̄ cheeriḡ pima a p̄ēs̄ema le di ma ken̄ ma titia a muuri, a chuchuōle Wia tin̄daaraa. Niaa deen̄ba ken̄ wialiḡ ba si na a nage duosoo tuon̄ a kaa lēe. Ba bi wii-kala n̄aa an̄ bibigisi ba titia le. Ba yie n̄aa n̄ii a tiḡ ba si yie biine ba yaraa wiaa ne.

19 Ba bi Kirisito le mēe, nii-la si n̄aa la nyuḡ. U ne n̄aa Wia niaa waau le ari Wia s̄ii che n̄ii. Ba waau le ari nuhuobiine yaraa han̄gbeli-susugusuḡ ari poloo si mēe don̄o le a waa n̄ii, an̄ ka nyuḡ n̄aa ba doluḡ tiina.

20 Ma di Kirisito si suba n̄ii, u maga di ma liise ma titia di-suomuḡ wiaa, niaa fa s̄ii to. Nii wiaa, ma s̄i ma titia jon̄o to kisinn̄iḡ le a nage ari ma haa to dunia won̄biin̄ ne. Kisinni-la ne n̄la:

21 Ma s̄i kiaa don̄suḡ kpagu, ma s̄i kiaa don̄suḡ dii, ma s̄i kiaa don̄suḡ digu.

22 Ma s̄i kudiile-la kisinni-la to. Kudiile-la ma s̄ii dii, ba jan̄ dēe ma yaraa le. Nuhuobiinee ne dage kisinn̄iḡ deen̄ba.

23 Ba daginn̄iḡ deen̄ba yie nage ba ken̄ wu-jimiḡ. Ba yie dage di niaa to ba-na Wii-chuōle won̄biin̄, a bul di ba muuri ba titia,

aa dɔgise ba yaraa. Daginnin deenba bi jan wuo n̄aa di niaa leŋ ba yaraa wu-chooloo a ta.

3

¹ Ma di Kirisito kala si sii suuŋ le ne n̄ii, m̄aa che wialaa si he Wia-jan, lee-la Kirisito si hoŋ u kuori-kpasa le Wia sem̄e.

² Má jon ma nyuŋ kala he wialin si he Wia-jan le, an̄ sí ma nyuŋ joŋo he dunia wiaa le,

³ beɛ wiaa u naga ma suba ne. Ka ma miisin̄ faa Kirisito le. U ne he Wia teen̄.

⁴ Kirisito ne n̄aa la miisin̄. Bua-la le u si jan miira ko, niaa jan na ma duu kala di maa kpaa u yiri-bal-la.

Má kpu dunia wialaa si hema le a ta

⁵ U maga di ma kpu dunia wialaa kala si hema le a ta ne. Ba ne n̄la: Ba-chorun̄ ari ha-chorun̄ wu-n̄aalaa, disinnin̄ n̄aanin̄, wu-liilin̄ n̄aanin̄, wu-boŋŋɔɔ biinin̄, tuɔ-lun̄ wuŋaalaa. Tuɔ-lun̄ wuŋaalaa-na paala nage v̄uiaa kpaarin̄ ne.

⁶ Wia jan dɔgise nialaa [si bi u niin̄ seyɛ] an̄ n̄in̄aa wiaa deenba.

⁷ Ma ma fa he nialaa tuɔŋ ne a ven̄e n̄aa wiaa deenba.

⁸ Ama leɛle u maga di ma jon wiaa deenba kala ta. Ba ne n̄la: Baanin̄ nanin̄, baanin̄ fiisin̄, wu-boŋŋɔɔ n̄aanin̄ niaa le, hari-garin̄, wu-liilin̄ bulun̄.

⁹ Ma sí wiaa nyia a pi doŋɔ, beɛ wiaa ma jon ma faafaa wu-boɔmɔ-la ma fa sí n̄aa ta ne

10 aŋ lɛɛɛ tuto wu-kenɛ-la si zomɔ. Wia ŋaa ma waa wu-kenɛɛ deenba tuɔŋ di ma wuo jin u wiaa woruŋ a ku nage u titia nagisiŋ.

11 Niaa deenba tuɔŋ u bi wii kenɛ di ma ŋaa Juu tinŋaa koo ma bi Juu tinŋaa ŋaa, di ma keri ma penee koo ma bi ma penee kere, di ma ŋaa nuhuɔraa koo ni-gollo baaraa, di ma ŋaa yosuŋ koo di ma tii ma titia, Wia niaa tuɔŋ wu-nyuŋ nɛ ŋaa Kirisito.

12 Wia liisema a leŋ ma ŋaa u niaa. U choma. Nii wiaa, má leŋ di maa fá niaa nennige a keŋ zile, a keŋ ma titia muuri, a ŋaa chim, a keŋ kenyiri.

13 Má keŋ piina ari kenyiri ma doŋsuŋ teen. Di ma keŋ wii ari doŋɔ maa, má joŋo che doŋɔ. La Tiina si joŋ ma haacheba chema, má ma joŋo che doŋɔ nii.

14 Wu-nyuŋ nɛ ŋla: Má cho doŋɔ. Chonuŋ nɛ jaŋ pima doluŋ di ma wuo kaa ŋaa wiaa deenba kala woruŋ.

15 Má hoŋ ari yarifiɛlaa a keŋ nii-bala Kirisito si pima. Wia yirema di ma hoŋ nii a tin ma si ŋaa kubala. Má lolle Wia

16 a leŋ di wialaa kala Kirisito si bula he ma tuɔŋ woruŋ. Má kpurise doŋɔba digilaa aa dage doŋɔ ari wu-jimiŋ. Má yii yiila-la si he Wia teniŋ tuɔŋ, ari Wia niaa yiilaa doŋsuŋ, ari yiilaa Wia Diŋ-zɔŋ-la si dagema. Má yii nii a pi Wia a lolle ma tuɔsaa ɛ.

17 Wialin kala ma síi ŋaa ari wialaa kala ma síi bul, má ŋaa ba kala la Tiina Yesu doluŋ ɛ a lolle la Nyimma Wia u doluŋ ɛ.

Wia niaa si maga baa ŋaa ŋii dŋɔba ɛ

¹⁸ Haalaa, má to ma balaba niin a tin ma sí to Wia.

¹⁹ Baalaa, má cho ma haalaa, ma sí ba nyun teru.

²⁰ Hanbiisin, má to ma naanba ari ma nyimmaba wii-na kala ɛ, ŋii ní tɔɛ Wia tuɔɔ.

²¹ Nyimmaba, ma sí ma biirin walimu kinken di ba yaraa yuɔɛ.

²² Yosun, má to nialaa si ŋaa ma tinŋaa dunia ɛ wii-na kala ɛ. Ma sí leɛ di ma tin worun bua-la ɛ ma tinŋaa sí beɛma dunɔɔ, a sí che di ma tin di ba besema ɛ. Ama má tin ari tuɔ-bala a tin ma sí fá Wia.

²³ Tinɔimii-la kala ma sí tin, má tin ari tuɔ-bala a nage ma tima pipi Wia ne, nuhuobiinee dee.

²⁴ Ma sí yu ari Wia jan tin ma time, kialin u si bil u niaa ɛ Wia-jan ɛ. La Tiina Kirisito ne ma tin tinɔinŋa-la a pipa.

²⁵ Wu-bɔɔ ŋinaraa ma jan laa ba time a mage ba wu-bɔmɔ-la ba si ŋaa ɛ. Wia sipaan tuo nii-la ŋ si ŋaa ɛ.

4

¹ Yosun tinŋaa, má to wutitii a jon mage ŋii si maga a pi ma yosun, an sí yu ari ma ma ken Tiina ne Wia-jan ɛ.

² Má chuɔɛ Wia bua-na kala a sí leɛ, a pɔ ma titia ɛ, aa lɔlle Wia.

³ Má pe chuɔɛ Wia pipila maa, di Wia wuo suri wonbiin pila di la wuo bul Kirisito wialaa fa si faa,

⁴ a polli woruŋ ɲii mi si maga di mi bul. Ba wiaa ne tii ba keŋmi to dia.

⁵ Di ma he nialaa si bi Yesu niin to tuon, má keŋ ma titia a jin wonbii-la ma si jan to. Bua-na kala le di ma ne na wonbiin, má bul wiaa piba an pe ɲaa wu-zonɲoo.

⁶ Má len di ma wu-bulaa kala sin a keŋ bubuɔsaa, di ma wuo jin ɲii ma si jan to a wuo chaare nuu-kala wiaa siaa pu.

Chuoŋaa

⁷ Tikikas jan bul mi wiaa kala pima. U ɲaa la naanbii-choolii ne, a ɲaa Wia tintinni-titii, a ɲaa la tintinni donɔ ma Kirisito tintinɲaa le.

⁸ Mii timu di ma jin ɲii la si naga, di u wuo ɲaa di ma nyun nyaase.

⁹ Ba di Oniisimas mii tin. U ma ɲaa la naanbii-titii-la la si cho ne a ma lii ma jan. Ba jan bul wii-na kala si ɲaa daha a pima.

¹⁰ Arisitaakis ka chuolema. La duu kala ne ba kaa to dia. Maak-la si ɲaa Banabas naanbie maa chuolema. Mi laa sipaan dagema wialin ma si jan ɲaa le. Duu ne ko, má kenu woruŋ.

¹¹ Yesu ba sii yire Jasitis ma si duu chuolema. Niaa deenba batori dunɲa ne ɲaa mi tintinni-donɲun a lii Juu timma-la si ɲaa Yesu yarida tuon, a pemi le aa bul Wia kuorii-la wiaa. Ba ɲaa mi tuon fiele.

¹² Epafiras ma si lii ma jan chuolema. U ma ɲaa Yesu Kirisito tintinni-la donɔ ne aa tin u tintinɲaa. U yie chuole Wia pipima ari siifiesin, di ma waa dere Wia wiaa le a jin woruŋ wialin kala Wia sii che di ma ɲaa.

¹³ Mi jaŋ wuo bula pima ŋii u si faasa he u doluŋ kala a tima pima, ari nialiŋ kala si he Laadisiya ari Hiirapolis le.

¹⁴ Luuk, dokito-la la si cho ari Dimas ka chuolema.

¹⁵ Má chuole niaa deenba mi si che di mi diise a pima: La naanbiiri-la si he Laadisiya le, Nimifa ari nialiŋ si laa Yesu wiaa dii aa hilimi u dia le.

¹⁶ Di ma karime teniŋ deen a pi ma niaa dere, má leŋ di ba ma karime ten-la a pi Wia nialaa si he Laadisiya le. Ka má ma laa mi ten-la Laadisiya niaa teen a ma karime ma tuon.

¹⁷ Má bula pi Akipas duu he u doluŋ kala aŋ tiŋ Wia tintimii-la woruŋ u si joŋo pu duu tiŋ.

¹⁸ Leele mi-na Pool titia ní ŋmuŋse aa chuolema. Ma sí mi wiaa yu ari ba tomi dia. Wia jaŋ pema le ari u lahorimo.

**Yesu Kiristito Wu-Zɔŋŋɔɔ (Ghana)
Sisaala-Tumulung NT Ghana**

copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Sisaala, Tumulung)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Jun 2026 from source
files dated 29 Jan 2022
b3eb8618-120f-5a96-8c1c-1dbc16914330